

Veiligheid op BSO Vondelpark

BSO Vondelpark - Vondelpark 6b - 1071 AA Amsterdam - 020-4201660

info@bsovondelpark.nl - www.bsovondelpark.nl

Inleiding

In dit plan wordt het veiligheidsbeleid dat wij op Bso Vondelpark hanteren beschreven. Vanaf januari 2018 is de nieuwe wetgeving Innovatie Kwaliteit Kinderopvang van kracht gegaan. Voor het veiligheidsbeleid houdt dit in dat er geen jaarlijkse risico inventarisatie uitgevoerd hoeft te worden maar dat elke organisatie een actief veiligheidsbeleid dient te hanteren passend bij de organisatie.

Veiligheid is een onderwerp dat altijd in de gedachten van de pedagogisch medewerkster (hierna te noemen leidsters) is opgenomen. Dit kan in de emotionele of in materiële vorm zijn.

Hoe wij omgaan met het veilig zijn van kinderen in de emotionele vorm staat beschreven in ons pedagogisch beleidsplan. In dit protocol lichten wij het borgen van de veiligheid in ruimtelijke en materiële vorm toe.

Dit protocol biedt richtlijnen en afspraken die de leidsters houvast bieden om de veiligheid van de kinderen zoveel mogelijk te waarborgen. In dit protocol zijn situaties of locaties opgenomen en beschreven waar de kinderen tijdens hun verblijf op de bso structureel in verkeren. Zoals de groepsruimte van de bso maar ook het Kinderkookkafé en het Vondelpark zijn hierin opgenomen.

We starten het protocol met onze visie op veiligheid en hoe wij hiermee omgaan. Hoe leren wij kinderen met alledaagse risico's omgaan en hoe beschermen wij kinderen tegen grote risico's.

Vervolgens zullen wij veel voorkomende grote risico's en ons beleid hierop toelichten. Ook zullen wij de ruimten waar de kinderen regelmatig komen, denk aan de speelhoeken, de buitenruimte van de bso maar ook de keuken van het Kinderkookkafé en de speeltuin in Vondelpark beschrijven en de gemaakte werkafspraken toelichten. In het document is met een kleur aangegeven of wij dit zien als een groot risico of een klein(er) risico. Met name de (mogelijke) gevolgen van de risico's zijn bepalend of het groot of klein is.

Het veiligheidsprotocol is voor ouders, team en betrokkenen in te zien via de website van de bso www.bsovondelpark.nl of op te vragen via de mail info@bsovondelpark.nl. Voor de beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiair(e)s en vrijwilligers is het veiligheidsprotocol ook inzichtelijk in de protocollen map die op de groep staat.

We sluiten het protocol af met een toelichting op het waarborgen van ons protocol in de praktijk en hoe wij deze evalueren.

1. Visie op veiligheid

Veiligheid als basis van de bso klinkt als een voorwaarde die zo vanzelfsprekend is dat je er eigenlijk geen woorden aan zou willen besteden. Toch is het waarmaken en het garanderen van veiligheid minder vanzelfsprekend dan we zouden wensen.

Veiligheid is niet altijd 100% 'maakbaar', onder andere omdat er veel verschillende aspecten mee verbonden zijn: een groot aantal kinderen dat een drukke en lange verkeersroute moeten afleggen om bij de BSO te komen, wisselende groepssamenstelling per dag, groot leeftijdsverschil, twee of drie leidsters per dag terwijl er bij drie of meer scholen kinderen worden afgehaald, een kwetsbare situatie als een leidster zich afmeldt op de dag dat zij zou werken en de ligging van het pand aan woonerf Kattenlaan. Er spelen dingen mee die goed geregeld en uitgevoerd worden (zoals het ophaalbeleid) maar ook dingen die buiten onze macht liggen (bijvoorbeeld het verkeer in Amsterdam). Natuurlijk zijn wij verantwoordelijk en doen wat binnen ons vermogen ligt om een optimaal veilige situatie te organiseren, maar een absolute veiligheidsgarantie is niet haalbaar.

Pedagogisch gezien roept het onderwerp 'veiligheid' ook de vraag op hoe wenselijk het zou zijn als we wel 100% garantie konden bieden? Worden kinderen juist niet opgevoed om te leren zelf risico's in te schatten en om te gaan met 'gevaarlijke' situaties? Leren lopen gaat met vallen en opstaan, en weer vallen. Om te ontdekken dat een mes scherp is of een vlam heet, zal een kind zich een keer snijden of branden – al is het maar heel even, je moet het zelf voelen om het door te krijgen. Zo leren we de meeste dingen in het leven niet uit een boekje, maar al doende. Zo gaat het thuis, zo gaat het op de bso.

Het dilemma is dat we kinderen, als we ze willen beschermen tegen alle risico's, enorm moeten beperken in hun mogelijkheden om dingen te proberen, te oefenen, te ontdekken. We zouden ze dan letterlijk en figuurlijk veel speelruimte moeten onthouden. Dat willen we niet. Het past niet in onze visie om ze teveel in te perken en het helpt ze niet om naar zelfstandigheid toe te groeien. Vandaar dat wij in de praktijk balanceren tussen het vermijden van te veel of te grote risico's enerzijds, en het bieden van de gelegenheid tot 'zelf doen' anderzijds – waarbij 'zelf doen' natuurlijk ook met toezicht en begeleiding kan. 'Zelf doen' betekent niet dat we de kinderen aan hun lot overlaten!

Ouders kunnen in belangrijke mate bijdragen aan de veiligheid! Met name door attent te zijn, stil te staan bij de grote verantwoordelijkheid van de bso - voor een hele groep en niet alleen de eigen kinderen. Te beseffen dat leidsters vaak overzicht moeten houden in wisselende en drukke omstandigheden. Door op tijd af te melden als een kind een keer niet komt, is te voorkomen dat een leidster of ophaalhelp een kwartier lang bij de school blijft wachten met steeds onrustiger kinderen, in de veronderstelling dat er nog een kind moet komen. Door te zorgen voor bereikbaarheid en een noodnummer van vertrouwde familie of vrienden. Door duidelijk afscheid te nemen aan het eind van de dag, zodat de leidster weet wie al naar huis is en wie nog onder BSO-verantwoordelijkheid valt. Wij wijzen ouders hierop door dit persoonlijk te bespreken tijdens het halen of

brengen. Ook besteden we hier in onze maandelijkse nieuwsbrief aandacht aan door ouders over verschillende onderwerpen in te lichten en soms op te roepen tot een actie.

2. Plan van aanpak risico's op Bso Vondelpark

Hieronder beschrijven wij een aantal veel voorkomende risico's die horen bij het opvangen van kinderen op een buitenschoolse opvang algemeen en specifiek gericht op de situatie op onze bso. Deze risico's kunnen of willen wij niet uitbannen en hanteren wij een beleid op hoe wij hiermee omgaan. Hieruit komen werkafspraken voort, deze worden in het volgende hoofdstuk "risico's per ruimte" beschreven of komen terug in de huisregels of het werkplan. Voor sommige situaties, zoals het *ophalen* en de *uitstapjes* hebben wij een apart protocol opgesteld, omdat er aan de deze situaties meerdere grote risico's verbonden zijn en dit extra aandacht van leidsters vraagt.

= Bij de **inrichting van de ruimte** en het opbergen van spullen, speelgoed en materialen wordt gestreefd naar een duidelijke, overzichtelijke en voldoende veilige omgeving waarin kinderen zich zoveel mogelijk zelf kunnen redden.

Wat voor kinderen gevaar oplevert wordt buiten hun bereik bewaard, maar de meeste dingen kunnen ze zelf pakken. We zoeken hier een balans tussen zelf doen (zelf proberen, zelf ontdekken) en risico's beperken. Het omgaan met 'echte spullen' houdt niet in dat we de kinderen aan onveilige situaties blootstellen. Bijvoorbeeld de kindermessen waarmee ze zelf kunnen smeren zijn niet scherp, en als kinderen (vanaf 7 jaar) zelf fruit willen schillen met een scherper mesje blijven we erbij zitten voor hulp en instructie.

= Personen die werkzaam zijn bij de bso dienen voor aanvang van hun werkzaamheden een **Verklaring omtrent het gedrag (VOG)** te overleggen.

Volgens de wetgeving moeten alle personen die werken of wonen op de locatie waar kinderopvang wordt aangeboden in het bezit zijn van een VOG. Het bestuur van de stichting, alle medewerk(st)er, stagiaires en vrijwilligers die bij de stichting werken zijn in het bezit van een VOG. Vanaf maart 2018 dienen alle medewerkers zich aan te melden bij het persoonsregister zodat zij continu gescreend worden op (strafbare) feiten die belemmerend of bezwaarlijk zijn bij het werken met kinderen.

= Tijdens openingsuren van de bso is er altijd één volwassene met een **kinder EHBO diploma** aanwezig. Dit zal in de meeste gevallen één van de vaste pedagogisch medewerkster zijn. De persoon met Kinder EHBO heeft geleerd om de eerste hulp bij ongevallen aan kinderen te kunnen geven.

= Bso Vondelpark en het Kinderkookkafé heeft een **vertrouwenspersoon** die medewerk(st)ers, stagiaires en vrijwilligers en andere betrokkenen kunnen raadplegen. De vertrouwenspersoon kan geraadpleegd worden als zich een onwenselijke situatie onder twee of meer personeelsleden voordoet en niet met een (direct) leidinggevende kan

worden besproken. Dit kan omdat de situatie de leidinggevende betreft of omdat de persoon het prettiger vindt om de vertrouwenspersoon hierover te spreken. Ouders/verzorgers en andere betrokkenen van de buitenschoolse opvang kunnen ook bij de vertrouwenspersoon terecht als zij vermoedens van kindermishandeling/seksueel misbruik door het personeel van de buitenschoolse opvang of andere betrokkenen hebben. De vertrouwenspersoon van stichting Bso Kinderkookkafé Vondelpark is:

Naam: Bart van der Heijden
Functie: Penningmeester bestuur stichting
Telefoon: 06-12995154
Email: bw.vd.heijden@ziggo.nl

= Op de bso keuren wij elke vorm van grensoverschrijdend gedrag af. Op de bso hanteren wij het protocol “Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag”. In het protocol en in bijlage 1 (zie onder) staat onder andere ons beleid ten aanzien van **grensoverschrijdend gedrag** en hoe wij hiermee omgaan.

Grensoverschrijdend gedrag is een zeer breed begrip en kan verschillende situaties omvatten en hierbij kunnen verschillende personen betrokken zijn.

Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of geen grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Er zijn verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag, namelijk:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke agressie zoals slaan, schoppen, krabben, bijten of te weinig voeding, aandacht of verzorging)
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie zoals dreigen, schreeuwen, schelden, pesten, stelselmatig negeren etc.)
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting)
- Vernieling van eigendommen van een ander en/of het zonder toestemming betreden van de binnen- en buitenruimten van het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.

Het team van de bso dient zich ten alle tijden bewust te zijn van het risico op grensoverschrijdend gedrag op de bso en in situaties waarin zij met de kinderen komen. Hieronder volgen een aantal situaties toegespitst op Bso Vondelpark waar sprake van een verhoogd risico op grensoverschrijdend gedrag kan zijn:

- De **toiletten** worden door de bso en het Kinderkookkafé gebruikt. Kinderen van de bso kunnen hier in contact komen met kinderen en volwassenen van buiten

de bso. De leidsters dienen zich hiervan bewust te zijn. De afspraak is dat zij de toiletten regelmatig controleren en weten waar alle kinderen zijn.

Op de bso geldt de afspraak dat kinderen niet gezamenlijk naar het toilet mogen. Als er bij de controle van de ruimte of het tellen van de kinderen gemerkt wordt dat een kind niet alleen op het toilet is dan kan de leidster gemakkelijk de deur van buitenaf openen.

- **De buitenruimte** van de bso is een gedeelde ruimte met het Kinderkookkafé. Kinderen komen hier in contact met kinderen en gasten van het Kinderkookkafé. Leidsters van de bso zijn zich hiervan bewust en houden toezicht op de buiten spelende kinderen.
- Op de bso werken **stagiaires en vrijwilligers**, zij vormen een onderdeel van het vaste team. De vrijwilligers en stagiaires hebben contact met de kinderen en bieden begeleiding gedurende hun verblijf op de bso. De stagiaires en vrijwilligers worden op de hoogte gebracht van het beleid en de afspraken betreft de omgang met de kinderen. Er wordt van hen verwacht dat zij zich hieraan houden. Als dit niet gebeurt dan zullen zij hierop aangesproken worden, dit kan direct door de medewerkster gedaan worden of door de leidinggevende. Alle stagiair(e)s en vrijwilligers zijn in het bezit van een VOG.
- De kinderen hebben toegang tot de **keuken** om daar een activiteit te doen of om mee te helpen. Hier komen zij in contact met het team van het **Kinderkookkafé**. De kinderen mogen alleen nadat zij toestemming van de leidsters hebben naar het Kinderkookkafé toe en zijn daar nooit alleen. De medewerksters van het Kinderkookkafé kennen de kinderen van de bso en spreken de kinderen aan als zij toch het Kinderkookkafé betreden zonder toestemming. De medewerk(st)ers van het Kinderkookkafé zijn in het bezit van een VOG.
- Op de bso zijn verschillende **speelhoeken** aanwezig. Deze hoeken zorgen dat kinderen zich over bso-ruimte verdelen en daar gericht en veilig kunnen spelen. De speelhoeken zijn een aparte ruimte en hebben een open karakter. Kinderen kunnen zich hier buiten het zicht van de leidsters terugtrekken. De leidsters dienen zich hier bewust van te zijn en weten welke kinderen waar spelen en controleren wat de kinderen aan het doen zijn.
- Wanneer een kind zich moet **verschonen**, bijvoorbeeld omdat het in zijn/haar broek heeft geplast, is het belangrijk dat de leidsters de wensen van het kind respecteren. Dit kunnen zij doen door te vragen of zij het goed vinden dat zij het kind helpen, waar het kind zich wil verkleden en wat zij zelf willen doen. Het ene kind heeft er bijvoorbeeld geen problemen mee als een leidster helpt met het uittrekken van de kleding en het andere kind doet dit liever zelfstandig. Gebeurt dit op het toilet, dan zoveel mogelijk met de deur dicht, zodat het kind is afgeschermd van het zicht van andere kinderen en ouders.

De leidster die het kind gaat verschonen meldt dit bij zijn/haar collega's zodat de andere leidsters weten waar de leidster is en wat zij aan het doen is.

- De bso maakt gedurende vakanties en vrije dagen verschillende **uitstapjes** naar musea, parken, speeltuinen en dergelijke. De kinderen komen gedurende deze uitstapjes in contact met andere kinderen en volwassenen. Bijvoorbeeld met de begeleid(st)er van de workshop in een museum.
De leidsters laten nooit kinderen alleen met een onbekende volwassene. Als een kind naar het toilet gaat dan loopt een leidster met het kind mee of maakt het duidelijke afspraken (bijvoorbeeld een plek waar de leidster op het kind wacht terwijl het naar het toilet gaat). Als kinderen gedurende het uitstapje zelfstandig mogen spelen of rondlopen worden hier duidelijke afspraken over gemaakt. Er wordt altijd een vaste plek afgesproken waar de kinderen naar toe kunnen komen als er iets is en eventueel een tijdstip dat de kinderen zich moeten melden.
- Om het risico op grensoverschrijdend gedrag te verkleinen is het belangrijk dat er binnen het team een **open aanspreekcultuur** is. Dit houdt in dat het team zich veilig voelt om lastige onderwerpen (zoals de seksuele ontwikkeling van kinderen en vermoedens van kindermishandeling en seksueel misbruik) met elkaar te bespreken en elkaar op zijn/haar handelen durft aan te spreken. Het twee wekelijkse werkoverleg waarin gevraagd wordt het onderwerp veiligheid en bijzonderheden van kinderen een vast agendapunt is draagt hieraan bij. Wanneer een medewerkster zich niet veilig genoeg voelt om zijn/haar verhaal in het teamoverleg te doen heeft altijd de mogelijkheid om contact op te nemen met de vertrouwenspersoon.

In ons veiligheidsbeleid staat het **vier-ogen principe** en de **vertrouwenspersoon** beschreven. Het "vier-ogen-principe" zoals wij deze op de bso toepassen zorgt ervoor dat leidsters nooit alleen met kinderen in het pand zijn. Dit draagt tevens bij aan het verkleinen aan het risico op grensoverschrijdend gedrag.

De vertrouwenspersoon kan door medewerkster, stagiaires, vrijwilligers, ouders en andere betrokkenen geraadpleegd worden als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag. De vertrouwenspersoon zal dit verder oppakken en stappen ondernemen zoals deze beschreven staan in de functieomschrijving vertrouwenspersoon en/of meldcode kindermishandeling.

= Er is een **aandachtsfunctionaris** op Bso Vondelpark aangesteld. Dit is Jantine Wilkens (leidinggevende). Jantine heeft een pedagogische achtergrond en is op de hoogte van het beleid en de meldcode kindermishandeling/ seksueel misbruik. Als er opvallendheden zijn bij kinderen kunnen deze met de aandachtsfunctionaris worden besproken. Zij kan een advies geven of er kan een actieplan worden opgesteld over hoe er met de situatie kan worden omgegaan.

Als er vermoedens zijn van kindermishandeling/seksueel misbruik zal zij worden ingelicht en wordt de Meldcode Kindermishandeling ingezet.

= We vragen ouders om ons één of meer '**noodnummers**' ter beschikking te stellen, zodat we in bijzondere situaties altijd een vertrouwd persoon voor een kind kunnen bereiken en het kind zo nodig opgehaald kan worden (bijvoorbeeld bij koorts of een ongeval). Als een ouder een periode, bijvoorbeeld omdat deze in het buitenland is, niet bereikbaar is dan verzoeken wij ouders dit bij ons te melden en indien nodig een vervangend noodnummer door te geven. De leidsters zijn op de hoogte wanneer zij contact met de ouders moeten opnemen. Dit is opgenomen in de huisregels en het werkplan.

= We zorgen ervoor dat de **mobiele telefoon** van de bso als wij niet op de bso aanwezig zijn altijd is ingeschakeld. Zo zijn wij altijd bereikbaar voor ouders en collega's. Het kan voorkomen dat de mobiele telefoon niet onmiddellijk wordt opgenomen, ook dat is om redenen van veiligheid – denk bijvoorbeeld aan het lopen van school naar de bso: een leidster met een groep kinderen onder haar hoede heeft haar aandacht daarvoor nodig. Een ingesproken voicemail-bericht zal altijd worden afgeluisterd.

= Het **ophalen** van de kinderen van verschillende scholen gebeurt aan de hand van het '**protocol ophalen**', met voor leidsters en hulpmiddelen en kinderen duidelijke en vaste 'rituelen'.

Het wie-wat-waar-wanneer van ophalen & lopen met een groot aantal kinderen die vaak onrustig, dorstig en speels uit school komen, is een grote verantwoordelijkheid en geen geringe opgave, mede vanwege de afstand, de stadse drukte en het verkeer waar we doorheen moeten. We doen er alles aan om het goed en veilig te laten verlopen. Nieuwe leidsters en ophaalhulpen worden eerst begeleid. Het 'protocol ophalen' wordt jaarlijks en indien nodig vaker in het team tijdens het werkoverleg geëvalueerd.

= Op vakantie en studiedagen ondernemen wij regelmatig **uitstapjes** met de kinderen. Dit gebeurt aan de hand van het '**protocol uitstapjes**', met voor leidsters en hulpmiddelen en kinderen duidelijke en vaste 'rituelen'.

Het reizen met een grote groep kinderen door de drukke stad met het openbaar vervoer brengt risico's met zich mee. Een kind kan zoek raken in de drukte, achterblijven bij het uitstappen uit de tram of vallen als het zich niet goed vasthoudt in een rijdende tram of bus. Ook dienen de leidsters voor de uitstapjes goed voorbereid te zijn op het uitstapje. De leidsters moeten altijd een lijst van aanwezige kinderen en de telefoonnummers van de ouders meenemen. Verder een EHBO tas en de lijst met noodnummers, voldoende geld en de mobiele telefoon van de BSO. We doen er alles aan om het goed en veilig te laten verlopen. Nieuwe leidsters en ophaalhulpen worden eerst begeleid. Het 'protocol ophalen' wordt jaarlijks en indien nodig vaker in het team tijdens het werkoverleg geëvalueerd.

= We houden **toezicht** bij vrij spel. Als er kinderen **binnen én buiten spelen**, kan er ook een leidster binnen én een leidster buiten zijn – hetzij om mee te doen, hetzij om een oogje in het zeil te houden. Hier kan voor gekozen worden omdat er meerdere kinderen buiten zijn, omdat er jonge kinderen of kinderen die nog in hun wenperiode zijn gaan buiten spelen. Ook kunnen leidsters van binnen uit de kinderen die buiten spelen in de gaten houden.

Kinderen mogen zonder begeleiding alleen spelen binnen de beschutting van de bso-ruimte: van het lage terras tot de speelruimte aan de zijkant van de bso bij de speeltoestellen.

Op het plein voor het Kinderkookkafé aan het Kattenlaantje mag alleen mét begeleiding worden gespeeld, vanwege het openbare karakter van de ruimte.

= Oudere kinderen kunnen meer **zelfstandigheid** krijgen.

We volgen hier in principe de grenzen die ouders voor hun kind stellen. We maken hierover afspraken met ouders en kind op papier. Bijvoorbeeld over alleen uit school naar de bso gaan, op de fiets door de stad mogen of alleen naar huis mogen fietsen. Als bij ons niet bekend is dat ouders akkoord gaan met één van eerder genoemde voorbeelden dan krijgt het kind geen toestemming.

= **Ophalen door derden** (iemand anders dan de ouders) is mogelijk mits wij dit vooraf weten. Ook als het kind bekend is met de persoon die komt ophalen zullen wij eerst toestemming van de ouders nodig hebben voordat het kind met de persoon de bso kan verlaten. Deze regel is nodig om de veiligheid van de kinderen te kunnen waarborgen bij het vertrek van de bso naar huis.

= **Vergiftiging** kan grote gevolgen hebben voor de gezondheid van het kind. Daarom is het belangrijk dat het risico op vergiftiging zoveel mogelijk wordt beperkt. Leidsters zijn zich bewust van wat giftige stoffen zijn en waar zij deze opbergen. **Wanneer een kind giftige stoffen binnen krijgt wordt er direct 112 gebeld!**

Het kan voorkomen, op rustige dagen of op vakantiedagen als de kinderen de hele dag op de bso aanwezig zijn dat er schoongemaakt wordt terwijl de kinderen aanwezig zijn. De schoonmaken en leidsters zijn alert op de aanwezigheid van kinderen en houden de schoonmaakmiddelen bij zich in de buurt en brengen deze zoveel mogelijk direct in de schoonmaakkast op.

= Kinderen kunnen op verschillende manieren een **verbranding** oplopen. In ons geval lopen de kinderen die in de keuken meehelpen of kookactiviteiten doen hier een groter risico.

Kinderen vanaf 7 jaar mogen deelnemen aan kookactiviteiten waarbij ook 'echt' gekookt wordt, denk aan het maken van soep, een maaltijd voor de vergadering van de Oudercommissie of tijdens de bereiding van de driegangenmaaltijd voor de eettafel. Deze activiteiten vinden altijd plaats onder begeleiding van een leidster of medewerkster van Het Kinderkookkafé en de kinderen wordt hierbij geleerd hoe zij zich dienen te gedragen in

een keuken. De werkafspraken voor de keuken wordt in het volgende hoofdstuk genoemd bij de beschrijving van de keuken.

Kinderen vanaf 4 jaar mogen in de keuken aanwezig zijn, dit is altijd onder begeleiding van een leidster of medewerkster van het Kinderkookkafé. Kinderen van 4 t/m 6 jaar mogen deelnemen aan de kleinere kookactiviteiten aan de tafel, denk aan koekjes bakken, worstenbroodjes maken ect. De kinderen maken het gerecht aan tafel en de leidster doet dit eventueel in de oven.

Er zijn geen **heet waterkranen** in de BSO aanwezig. Wel in het Kinderkookkafé, maar deze zijn begrensd zodat kinderen zich niet kunnen branden. In de keuken hebben we een **Quooker** (kraan met functie voor kokend water), deze heeft een kinderbeveiliging.

= Op de bso of in het Kinderkookkafé worden regelmatig **kookactiviteiten** ondernomen, hierbij worden meestal messen gebruikt en lopen kinderen het risico dat zij zich **snijden**. Kinderen vanaf 7 jaar mogen met een scherp mesje snijden, leidster is hierbij aanwezig om te helpen en instructies te geven over “hoe te snijden”.

Tijdens het **oetmoment smeren** de kinderen hun eigen brood, rijstwafel of cracker, hierbij wordt er altijd gebruik gemaakt van mesjes met een ronde top ('botermesjes'). Als kinderen tot 7 jaar een kookactiviteit doen wij bij zij iets moeten snijden dan gebruiken zij ook een botermesje.

Te allen tijde worden de kinderen geleerd hoe zij met een mes moeten omgaan, hoe zij moeten snijden, dat een mes geen speelgoed is en hoe zij met een mes moeten lopen (bijvoorbeeld als zij het mes naar de afwas brengen) en hoe zij deze aan iemand aangeven (met het handvat naar voren).

= Onze binnenplaats delen wij met het Kinderkookkafé, er is een kleine kans dat er gasten met **huisdieren** naar het Kinderkookkafé komen, omdat in het Kinderkookkafé dieren verboden zijn. Als er gasten het Kinderkookkafé met een huisdier binnen komen dan worden zij verzocht om deze buiten het terrein van de bso en het Kinderkookkafé vast te maken. Dit geldt ook voor ouders die met hun huisdier hun kind komen ophalen van de bso.

Kinderen kunnen **buiten op straat of in het park honden** tegen komen. Wij leren kinderen dat zij nooit zonder te vragen een hond mogen aaien en dat dit altijd eerst aan het baasje van het dier moet worden gevraagd. Ook leren wij kinderen dat zij nooit met hun gezicht in de buurt van de bek van een hond mogen komen en wanneer een dier wegloopt zij hier niet achteraan mogen gaan.

= Mede door het aangrenzende Kinderkookkafé hebben wij **een open karakter**. Kinderen zouden via het Kinderkookkafé of de buitenruimte naar buiten kunnen glijpen. Dit is een risico dat grote gevolgen kan hebben en niet kan worden uitgesloten. Wel hebben wij een aantal werkafspraken gemaakt waardoor het risico wordt verkleind. Het handvat van het hek is verhoogd waardoor kinderen niet makkelijk zelf het hek open kunnen doen.

Kinderen worden gewezen op de regel dat zij nooit zonder ouder of leidster buiten het hek mogen. Kinderen die nieuw zijn op de BSO worden extra in de gaten gehouden en worden als zij gaan buitenspelen op de hoogte gebracht van de regels betreffende het hek.

Op het hek is een bordje met daarop “deur sluiten” geplaatst zodat gasten van het Kinderkookkafé en ouders bij binnenkomst of weggaan er aan herinnerd worden het hek te sluiten. Een dicht hek nodigt minder uit om doorheen te gaan, dan wanneer deze open staat. De leidsters controleren dan ook regelmatig of het hek gesloten is.

Het handvat van het hek is verhoogd, hierdoor kunnen kleine kinderen niet bij het handvat en zelf het hek openen.

= Er is een **achterwacht regeling** getroffen. De achterwacht kan gebeld worden als zich een noodgeval voordoet en er met spoed een extra iemand naar de bso moet komen. De achterwacht is Agnieszka, zij is pedagogisch medewerkster op de bso en woont op 15 minuten afstand van de bso en kan dus met 15 minuten op de bso aanwezig zijn. Als Agnieszka werkzaam is en zij iemand nodig heeft, zal zij contact opnemen met Jan Chris. Jan Chris is bedrijfsleider van de stichting en kan binnen 15 minuten op de bso aanwezig zijn.

= Bij het **openen en sluiten van de bso** is een leidster **nooit alleen in het pand**. Er is dan altijd een tweede volwassene aanwezig. Dit kan de schoonmaakster, een medewerk(st)er van het Kinderkookkafé, een stagiaire, vaste vrijwilliger of collega pedagogisch medewerk(st)er zijn.

De tweede volwassene kan worden gevraagd bij te springen in geval van nood en zorgt voor het **“vier-ogen-principe”**. Het vier ogen principe is niet verplicht op een buitenschoolse opvang en opgezet voor kinderdagverblijven met het doel een open aanspreekcultuur in de kinderopvang te creëren en vormen van kindermishandeling/ seksueel misbruik te voorkomen.

Op de rustige momenten bij het openen en sluiten van de bso kunnen wij door de tweede volwassene in het pand de veiligheid van de kinderen beter waarborgen.

3. Risico's per ruimte

Buitenruimte

Bso Vondelpark heeft in de buitenruimte een schuurtje en een opslag hok staan. Zij dienen als opslag voor het Kinderkookkafé en ook als opslag voor o.a. buitenspelmaterialen van de bso. Opslag van gereedschappen of materialen waar kinderen zich aan kunnen bezeren worden in afgesloten kisten bewaard.

De spullen die in de schuur worden opgeborgen worden in kratten gedaan. Buitenspelmaterialen worden door de leidsters of medewerkers van het Kinderkookkafé gepakt als kinderen buiten willen spelen. De deur van de bergingen zijn altijd op slot.

(Tuin) gereedschappen worden ook in de schuur bewaard. Die is altijd op slot, mits er in de tuin gewerkt wordt. Dan is er iemand in de buurt van de schuur om de kinderen in de gaten te houden. Als kinderen iets uit de schuur willen hebben moeten zij dit eerst aan de leidster vragen.

Werkafspraken:

1. Kinderen mogen niet in de schuur spelen.
2. Leidsters pakken de buitenspelmaterialen voor de kinderen.
3. De deur van het schuurtje gaat na gebruik op slot.
4. De deur van de schuur is altijd op slot, mits de tuinman met de tuin bezig is en toezicht heeft op de materialen.
5. Gereedschapskist wordt in het schoonmaakhok, in de schuur of op kantoor bewaard.

De buitenruimte van de bso wordt gedeeld met de bezoekers van het Kinderkookkafé. Ingang van de serre van het Kinderkookkafé ligt onder het maaiveld waardoor er een hoogte verschil in de buitenruimte aanwezig is. Door deze hoogteverschillen zijn er twee muurtjes aanwezig. De muurtjes zorgen ervoor dat de buitenspeelruimte in drie gedeeltes worden ingedeeld, namelijk: Het speelgedeelte met speeltoestellen, het terrasgedeelte met picknicktafels en de moestuin. De zandbak ligt op het hoge gedeelte. Op het muurtje naar het speelgedeelte is een hek geplaatst om vallen van het muurtje te voorkomen.

In het terrasgedeelte is een afstapje aanwezig. Deze wordt door plantenbakken en een picknicktafel afgeschermd.

Het speelgedeelte van de buitenruimte is voorzien van speeltoestellen. Deze speeltoestellen zijn in mei 2018 gebouwd en Tuv gekeurd volgens: Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen, NVWA/2017/2553, d.d. 23 maart 2017;

. Hiervan is een rapport aanwezig. De grond onder de speeltoestellen is gras of schors. Onder de schommels liggen rubberen tegels. Deze tegels voorkomen het vormen van kuilen onder de schommels en zorgen voor een zachte ondergrond als kinderen vallen.

Elk jaar wordt de buitenruimte gecontroleerd, het zand uit de zandbak geheel vervangen, het schors op het speeldedeelte aangevuld en bestrating, muurtjes, straatmeubilair en omheining gecontroleerd op oneffenheden of slijtage.

Veiligheidsrondje

Elke dag wordt er door de leidsters van de bso voordat de kinderen komen, een veiligheidsrondje gelopen. Tijdens dit rondje wordt er gekeken naar de **onveiligheden in de buitenruimte**, afval, sigarettenpeuken en eventueel glazen en bordjes die gasten (van het Kinderkookkafé) hebben laten liggen worden weggehaald. **Brandnetels en planten met stekels** worden dan ook verwijderd.

In de herfst wordt indien nodig geveegd om gladheid door natte bladeren te voorkomen. In de winter wordt er bij sneeuw en ijs indien nodig gestrooid om gladheid te beperken.

Fietsen

In de buitenruimte van de bso is geen fietsenrek aanwezig, wel is er een vaste plek waar kinderen hun fietsen moeten neerzetten. Dit is in de hoek van de buitenruimte tegenover de ingang. Kinderen mogen ook, mits zij een goed slot hebben hun fiets in het openbare fietsenrek aan het hek van de bso plaatsten.

Omdat er weinig kinderen met de fiets naar de bso toekomen, kunnen de fietsen veilig in een hoek van het plein geplaatst worden.

De kinderen mogen **niet fietsen in de buitenruimte** van de bso. Dit om botsingen en valpartijen te voorkomen.

Moestuin

In de buitenruimte hebben wij tegen de achterwand van de tuin een strook waar een moestuin wordt gehouden. In **de moestuin** kunnen de kinderen van de bso groenten en fruit plantjes planten en verzorgen. De kinderen die in de moestuin willen helpen doen dit onder begeleiding van de tuinman, een leidster van de bso of medewerker van het Kinderkookkafé.

In de tuin staan geen giftige planten en er worden er worden geen giftige bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Omheining

De buitenspeelruimte wordt afgescheiden door een hek van 2 meter. Het hek naast de ingang van de BSO is de in- en uitgang van de BSO en het Kinderkookkafé. Omdat dit hek de doorgang naar en van de buitenruimte is, mag dit hek, onder andere voor de brandveiligheid, niet op slot als er iemand in het pand aanwezig is.

Voorplein

De bso is gelegen aan het Kattenlaantje, in het Kattenlaantje is een voet- en fietspad aanwezig en geldt als woonerf. Tussen het Kattenlaantje en de BSO is **een pleintje**. Op dit pleintje wordt wel eens met de kinderen gespeeld. Door het open karakter van het plein

gebeurt dit alleen onder toezicht van een leidster. Naast het pleintje loopt een fietspad, dit brengt het gevaar mee dat kinderen het fietspad oprennen en in botsing komen met een fietser. Dit is een aandachtspunt van de leidsters als de kinderen op het voorplein spelen.

Er kan, bijvoorbeeld met een balspel, met de kinderen afgesproken dat er niet voorbij de bomen mag worden gelopen ook als de bal daar naar toe rolt.

In het Kattenlaantje is geen autoverkeer toegestaan. Met uitzondering van auto's voor laden en lossen, gemeente reinigingsdiensten, bedrijven voor onderhoud van het pand.

Vallen, botsen en stoten

Bij een spel kan het gebeuren dat kinderen, tegen elkaar op botsten, struikelen of vallen. Dit hoort er een beetje bij. We corrigeren de kinderen binnen als ze zich druk en wild gedragen. Juist buiten kunnen en mogen ze hun energie kwijt.

Dan gebeurt er wel eens een ongelukje, een kapotte knie, een buil, natte voeten. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat ze die 'wilde' energie op elkaar uitleven, en dat weten ze ook. Opvallend is dat als er buiten iets met een kind gebeurt (vallen, huilen, of zoiets), de andere kinderen er vaak heel alert, lief en behulpzaam op reageren.

Buiten speeltoestellen en materialen

Bij het gebruik van buitenspelmaterialen en buitenspeeltoestellen kan het gebeuren dat er een vinger bekneld raakt of iemand zich verwondt aan een rand van speeltoestellen, een splinter in de vinger krijgt of valt.

Er mag niet met buitenspeelgoed in de buurt van speeltoestellen worden gespeeld in verband met botsen en vallen. Speelgoed in de buurt van speeltoestellen moet direct worden opgeruimd.

Stuk speelgoed, dat niet meer gemaakt kan worden, wordt direct weggegooid. Kinderen moeten buiten schoenen aan om het oplopen van splinters te verkleinen.

Kinderen mogen niet voetballen in de buitenruimte van de BSO. In het Vondelpark is er meer ruimte beschikbaar en kunnen de kinderen beter bewegen. De buitenruimte van de BSO is beperkt, hierdoor is de kans op ongelukken met jongere kinderen groot en bovendien zorgt voetballen voor geluidsoverlast.

Afval

In de buitenruimte staat in de zomermaanden een afvalbak, deze is geplaatst zodat ouders en kinderen afval in een prullenbak gooien en niet op het terras laten slingeren.

Deze afvalbak is afgesloten. De containers waarin aan het einde van de dag het afval wordt weggegooid staan op het terrein van de tennisvereniging die gevestigd is tegenover de bso. Alle prullenbakken worden dagelijks aan het einde van de dag geleegd.

Verlichting

In de buitenruimte is buitenverlichting aanwezig die aan wordt gedaan als het donker is. Bij de ingang (bij het hek) en aan de achterzijde van het pand bij de deur is een lamp met bewegingssensor aanwezig, deze gaat aan zodra er iemand langs loopt.

In het midden van de buitenruimte aan de speeltoren hangt een lantaarn die van binnenuit bedient kan worden. Vlak buiten het hek bij de ingang staat nog ook een lantaarnpaal die de ingang van licht voorziet. Al deze lampen bij elkaar zorgen ervoor dat de buitenruimte goed zichtbaar is en het voor de leidsters mogelijk is om de kinderen goed te zien.

Afspraken voor buitenruimte:

1. Kinderen mogen niet op het muurtje lopen.
2. Elke dag wordt er een veiligheidsrondje gelopen.
3. Kinderen mogen niet in/op het hek, in de lantaarnpaal of bomen klimmen.
4. Niet fietsen in de buitenruimte.
5. (Nieuwe/incidentele) Kinderen worden op de regel gewezen dat zij niet zonder leidster buiten het hek mogen gaan.
6. Kinderen mogen onder toezicht van een leidster op het “voorplein” spelen.
7. Niet tegen elkaar schreeuwen, niet slaan, schoppen, vechten, bijten, spugen, krabben, duwen.
8. Er is toezicht bij het gebruik van speelmaterialen en toestellen.
9. Eén keer per maand wordt het buitenspeelgoed nagekeken op splinters en scherpe randjes, speelgoed dat niet meer gemaakt kan worden wordt weggegooid.
10. Kinderen mogen niet voetballen in de buitenruimte van de BSO.

Binnenruimte

Binnenkomst

Aan de achterzijde van het pand is de deur waar de kinderen bij aankomst op de BSO door binnen komen. Deze deur kan alleen van binnenuit geopend worden. De deur wordt bij aankomst op de BSO door een leidster of een aangewezen kind opengedaan zodat de groep naar binnen kan.

Kinderen moeten voeten vegen, lopen de trap af richting kluisjes om daar hun jas en tas in op te bergen. Het kan wel eens krap zijn in het halletje. Om duwen en stoten te voorkomen kan een leidster een indeling maken zodat kinderen om de beurt hun jas en tas kunnen opbergen.

Vervolgens lopen de kinderen langs het speelhuisje naar de kraan waar zij handen gaan wassen en dan aan tafel gaan.

De kluisjes zijn doormiddel van een plank aan de muur bevestigd. Het sleutelkluisje hangt op kind hoogte, zodat zij zelf bij hun sleuteltje en kluisje kunnen.

Aan de binnenzijde van de deur om de gang binnen te gaan is over de hele lengte van de deur een veiligheidsstrip aanwezig. Deze veiligheidsstrip beschermt de scharnieren van de deur de kinderen hun vingers hier niet tussen kunnen krijgen.

In de hal bevinden zich ook de toiletten. Vanwege de beperkte ruimte bestaat het gevaar dat kinderen zich stoten tegen de deur/deurklinken als de toiletdeuren open gaan. Leidsters zijn hier alert op en wijzen kinderen op dit gevaar als zij bij de kluisjes zijn.

Afspraken voor de Entree/ Gang

1. Niet **rennen, duwen en trekken**.
2. We lopen allemaal via de achterdeur naar binnen. Met uitzondering van de kinderen die de deur open mogen maken.
3. Kinderen mogen per klein groepje hun jas en tas opruimen. Andere kinderen moeten even wachten.
4. Eerste jas, tas en spullen in eigen kluisje opruimen voordat de kinderen gaan spelen.

De Oranje groep

De oranje groep is de 'grote' groep van de bso en bestaat uit 20 kinderen. De oranje groep is van maandag t/m vrijdag open.

De leefruimte bestaat uit twee delen, één deel bevindt zich in het pand en het tweede deel bestaat uit een serre. De oranje groep grenst aan de groene groep en wordt afgesloten door gordijnen.

De kinderen zitten gedurende het eetmoment op hun eigen groep, na het eetmoment gaat het gordijn open en wordt er een open deuren beleid gevoerd. De kinderen mogen dan in beide leefruimtes spelen. De kinderen van de oranje groep mogen dan ook gebruik maken van de groene groep. De regels en afspraken voor het gebruik van de oranje groep gelden ook voor de kinderen van de groene groep.

In de serre staat een grote tafel waar aan gegeten wordt en kinderen ook een activiteit aan kunnen doen.

Het bso gedeelte in het pand bestaat uit verschillende speelruimtes. Zo hebben we een huisje, een loungehoek, een bibliotheek, een atelier, een 8plus hoek en een computerhoek.

Afspraken voor de Speelruimtes:

In de Bibliotheek

- Mogen 3 kinderen spelen
- **Niet op de bank staan**
- Geen hutten bouwen

In het Huisje

- Mogen 4 kinderen spelen
- Niet met water spelen

De Loungehoek

- Mogen 4 kinderen spelen
- Moeten schoenen uit
- Niet via de bank naar binnen klimmen
- Niet aan de gordijnen hangen

De 8+ hoek

- Ruimte is voor kinderen vanaf 8 jaar
- Op de bank en loungekussens zijn de schoenen uit
- Gordijn mag dicht, niet aan het gordijn hangen of mee spelen
- Niet rennen, stoeien of schreeuwen
- Als je naar boven of beneden gaat: schoenen aan

Computer

- Kinderen mogen 15 minuten per kind of 30 minuten voor twee kinderen op de computer.
- Kinderen mogen op de sites: spele.nl, speleiland of nitrome.nl een spel doen.
- Kinderen mogen een CD-rom op de computer spelen.
- Leidsters houden de indeling bij van welk kind aan de beurt is voor de computer
- Leidsters houden in de gaten dat kinderen geen spelletjes met geweld en schieten spelen.

Het Atelier

- Geen materialen verspillen (knippen in papier/karton zonder dit te gebruiken)
- Materialen uit het atelier blijven in het Atelier
- Na afloop ruim je de gebruikte materialen op

Serre

In de serre zijn twee deuren die opengeslagen kunnen worden, hierdoor kunnen de kinderen makkelijk van binnen naar buiten lopen. De deuren moeten bij openen altijd worden vastgezet om de kans dat de deur dichtslaat tegen een kind of dat de vingers van een kind hier tussen komen te verkleinen.

Als de deur op een kier gezet moet worden kan de deur met een haakje vastgezet worden.

Trap

In de leefruimte is een trap aanwezig die verschillende risico's met zich mee brengt. De trap is kindveilig gebouwd, er zijn antislip strips aangebracht en ook is het vrijwel onmogelijk om bekneld te raken tussen de treden omdat wij de trap dicht hebben gemaakt

met een plank. De kinderen die niet bij de leuning komen, kunnen zich vasthouden aan de spijlen.

De trap bevindt zich in het midden van de ruimte. Hierdoor kunnen de leidsters de kinderen goed in de gaten houden en ervoor zorgen dat de kinderen zich aan alle regels betreffende het gebruik van de trap houden. Hieronder staan alle afspraken die wij hantieren wat betreft de trap.

Afspraken voor op/bij de trap:

1. Wanneer je de trap opgaat, goed vasthouden aan de leuning en als je er niet bij kan, kun je jezelf vasthouden aan de spijlen.
2. Traptreden die stuk zijn worden direct gemaakt.
3. Niet **spelen, glijden, klimmen** op de trap en de leuning.
4. Geen spullen op de trap neerleggen.
5. Elkaar niet **duwen** als er meer kinderen tegelijk over de trap gaan, de trap is om rustig op te lopen.
6. Niet met **sokken op de trap**.
7. Leidsters controleren de trap regelmatig op splinters.

Kasten

Alle kasten staan verankerd aan de muren doormiddel van een stalen plaatje de kast en muur aan elkaar verbindt. De kasten hebben een vast plek in de ruimtes aan staan altijd tegen een muur waardoor deze niet in de looproute staan en hier tegenaan gebotst kan worden.

Looproute

Er is op de bso een vaste looproute bij binnenkomst. Kinderen komen via de achterdeur naar binnen. Voor deze deur is een mat aanwezig waar de kinderen hun voeten kunnen vegen. Vervolgens lopen zij door naar de kluisjes waar zij hun jas en tas opbergen. De gang bij de kluisjes is erg smal. Om duwen, vallen en stoten te voorkomen wachten de kinderen voor de deur van de gang op hun beurt om de jas en tas op te ruimen. Vervolgens lopen de kinderen de leefruimte in, ze komen dan langs de wasbak waar ze hun handen moeten wassen om vervolgens verder de leefruimte in te gaan.

Meubilair staat op een vaste plaats, hierdoor zijn er in de ruimtes vaste looproutes. De ruimte van de bso heeft verschillende hoekjes waar de kinderen kunnen spelen, hierdoor wordt de speelruimte gescheiden van de looproutes. Als kinderen in de looproutes spelen worden de kinderen door de leidsters 'verhuisd' naar een hoekje van de ruimte waar de kinderen hun spel voort kunnen zetten. Dit kan bijvoorbeeld aan een tafel zijn maar ook met een kleed op de grond in een hoek van de ruimte.

Meubilair

Op de bso worden meerder losse tafels gebruikt die samen één grote tafel vormen. De ronde tafels worden zo veel mogelijk aan de uiteinden van de tafels neergezet om de punten waar kinderen zich tegen kunnen stoten weg te nemen. Tafels met punten worden aan de kanten van de ruimte neer gezet.

De kasten die onstabiel staan zijn verankerd, zodat deze niet kunnen omvallen. De kasten hebben een vast plek in de ruimte en staan niet in de looproute zodat hier niet snel tegenop wordt gebotst.

Afspraken met betrekking tot gebruik van meubilair:

1. Meubilair staat op een vaste plek.
2. Niet op tafels zitten/staan en niet op de krukjes staan.
3. Binnen niet rennen.
4. Kinderen die zich vaak stoten worden extra in de gaten gehouden in verband met eventuele problemen met zicht en/of motorische problemen.

Vloer

Er ligt vloerbedekking die nat afneembaar is en hierdoor makkelijk is schoon te maken. De vloer heeft een stroeve coating waardoor de vloer niet glad is. Als de vloer nat wordt bestaat het risico dat een kind/medewerker kan uitglijden. Om dit risico te beperken hebben we de volgende afspraken gemaakt.

Bij binnenkomst vegen kinderen hun voeten, hier wordt door de leidsters op gelet en wijzen de kinderen indien nodig hierop.

Afspraken met betrekking tot de vloer:

1. Nattigheid wordt direct opgedweild of drooggemaakt.
2. Kinderen mogen alleen bij de wasbak of buiten met water spelen
3. Als er een beker met drinken omvalt, wordt dit direct drooggemaakt.
4. Binnen niet rennen.
5. Elkaar niet duwen, geen ren-spelletjes in de binnenruimte.
6. Afval wordt van de vloer opgeruimd en weggegooid.
7. Er ligt een deurmat bij de in- uitgang met een antisliptrip.

De Groene groep

De groene groep is de 'kleine' groep van de bso en bestaat uit 10 kinderen. Deze groep is open op de maandag, dinsdag en donderdag.

De groene groep bestaat uit één deel en bevindt zich in het middelste gedeelte van de serre. De groene groep grenst aan de oranje groep en wordt afgesloten door gordijnen.

De kinderen zitten gedurende het eetmoment op hun eigen groep. Na het eetmoment gaat het gordijn open en wordt er een open deuren beleid gevoerd. De kinderen mogen dan in beide leefruimtes spelen. De kinderen van de groene groep mogen dan ook gebruik maken van de speelhoeken in de oranje groep. De regels en afspraken voor het gebruik van de oranje groep, zoals bij de leefruimte van de oranje groep staan beschreven, gelden ook voor de kinderen van de groene groep.

In het midden van de groep is er een looproute naar de deur van de serre, deze is altijd

vrij om vallen/struikelen te voorkomen en vluchtroutes vrij te houden.

Als kinderen in de looproutes spelen worden de kinderen door de leidsters 'verhuisd' naar een hoekje van de ruimte waar de kinderen hun spel voort kunnen zetten. Dit kan bijvoorbeeld aan een tafel zijn maar ook met een kleed op de grond in een hoek van de ruimte.

Meubilair

In de groene groep worden meerder losse tafels gebruikt die samen één grote tafel vormen. Deze tafels wordt altijd in dezelfde opstelling en niet in de looproute geplaatst zodat de kans op botsen wordt verkleind.

Afspraken met betrekking tot gebruik van meubilair:

1. Meubilair staat op een vaste plek.
2. Niet op tafels zitten/staan en niet op de krukjes staan.
3. Binnen niet rennen.
4. Kinderen die zich vaak stoten worden extra in de gaten gehouden in verband met eventuele problemen met zicht en/of motorische problemen

Bovenruimte

De bovenruimte bestaat uit twee delen, één deel is speelruimte voor de kinderen en het tweede deel is kantoor ruimte voor bedrijfsleiding en medewerkers.

Speelgedeelte

Het speelgedeelte van de bovenruimte is opgedeeld in twee delen. Het linker gedeelte is de 8plus hoek, deze ruimte is voor kinderen vanaf acht jaar. Er staat hier een cd-spelers en een bank waar kinderen een boekje kunnen lezen. Het rechter gedeelte van de bovenruimte is beschikbaar voor alle kinderen van de bso, hier staat de computer van de bso. Ook staat de bso koelkast en vriezer hier, een opbergkast voor materialen en een bureau met boekjes en spelletjes voor oudere kinderen.

Kantoor

In het kantoor worden onder **andere spullen** bewaard die niet voor kinderen geschikt zijn of kinderen alleen vanaf een bepaalde leeftijd of onder toezicht mogen gebruiken. Denk aan lijm die niet op waterbasis is, scherpe scharen, verf die niet op waterbasis is, inktpatronen, medicijnen. Kinderen mogen alleen onder toezicht van een leidster of medewerker van het Kinderkookkafé op kantoor komen.

Afspraken voor bovenruimte:

1. Kinderen mogen niet zonder leidster op kantoor komen.

2. Kinderen mogen niet rennen, duwen, stoeien of wild spelen in de bovenruimte.
3. Leidsters houden toezicht op de kinderen in de bovenruimte door regelmatig naar boven te lopen.
4. Kinderen moeten bij een leidster zeggen dat zij naar boven gaan.

Het Kinderkookkafé

De kinderen van de Bso komen regelmatig in het Kinderkookkafé. Soms omdat ze door de ingang van het Kinderkookkafé binnen komen of omdat ze een kookactiviteit in de keuken van het Kinderkookkafé doen. De kinderen mogen niet gedurende hun verblijf op de bso **in het Kinderkookkafé** spelen. Dit wordt met de kinderen besproken en door de leidsters in de gaten gehouden. De medewerksters van het Kinderkookkafé zijn hier ook van op de hoogte en houden dit ook in de gaten. Als kinderen van de bso een vriendje/vriendinnetje tegenkomt die op bezoek is in het Kinderkookkafé dan mogen zij alleen in de buitenruimte samen spelen. Het bso kind mag niet in het Kinderkookkafé komen en het kind dat op bezoek is in het Kinderkookkafé niet op de bso.

De ruimtes van de oranje, de groene en het Kinderkookkafé worden doormiddel van gordijnen afgeschermd. Door een gordijn open te doen kunnen ruimtes bij elkaar getrokken worden.

Het Kinderkookkafé kan in twee delen worden gezien, het kafé en de keuken. Hieronder volgt per ruimte welke afspraken er gehanteerd worden om de veiligheid te waarborgen.

Het Kafé

Het kafé is een ruimte in de serre waar kinderen onder begeleiding van ouders of andere volwassene op bezoek komen voor een kookactiviteit uit de **Help-jezelf-bar**. De volwassenen zijn dan ook verantwoordelijk voor het kind en dient zich aan de regels van het Kinderkookkafé te houden en hun kind daarop te wijzen.

Gasten van het Kinderkookkafé dienen de gebruikte spullen en afwas zelf op de kar te zetten. Zo blijven er geen glazen of ander voor kinderen gevaarlijke voorwerpen op de tafels liggen. Ook dienen kinderen/ouders speelgoed waar mee gespeeld is weer op te ruimen op de daarvoor bestemde plek zodat er geen speelgoed op de grond rondslingert waarover gestruikeld kan worden. De medewerkers van het Kinderkookkafé houden het kafé en de buitenruimte in de gaten.

In het kafé, in de serre, staan meerdere tafels waaraan kinderen iets kunnen maken en eten. De tafels staan in twee rijen aan beide zijden van de ruimte, tussen de tafels is de looproute naar de deur in de serre.

In deze ruimte zijn twee **naar buiten openslaande deuren**, die het risico met zich meebrengen dat kinderen een deur tegen zich aan krijgen of vingers tussen de deur komen.

Daarom moeten deze deuren altijd met een haakje vast gemaakt worden als ze open staan.

De ingang van het Kinderkookkafé is midden in de ruimte, omdat het Kinderkookkafé onder het maaiveld ligt is er bij de ingang een trappetje om het Kafé binnen te komen. Voor de kinderen is er een kleine glijbaan om naar beneden te gaan.

De trap heeft spijlen waaraan de kinderen zich kunnen vast houden als zij naar beneden lopen, naast de glijbaan zit een plank voor de spijlen zodat kinderen niet hun armen er-tussen kunnen doen met glijden.

De keuken

De keuken van het Kinderkookkafé is een centraal punt en is voor kinderen vanuit het Kinderkookkafé en bso toegankelijk. De keuken is kindvriendelijk ingericht, denk aan een verlaagde tafel en uitschuifbare opstapjes waar kinderen op kunnen staan om ergens beter bij te kunnen. In de keuken wordt gewerkt met verschillende **keukenapparaten, echte messen en een gasfornuis en oven**. In de keuken hebben we verschillende afspraken en regels om deze risico's te beperken.

1. Niet rennen, stoeien of drukke spelletjes
2. Kinderen zijn altijd onder begeleiding van een volwassene in de keuken
3. Altijd schoenen aan
4. Kinderen moeten staan tijdens het uitvoeren van een kookactiviteit
5. Kinderen jonger dan 6 jaar snijden met een kindermesje
6. Kinderen ouder dan 6 jaar mogen onder begeleiding snijden met een scherp mesje
7. Kinderen mogen geen speelgoed meenemen in de keuken
8. Voor start van de kookactiviteit moeten kinderen hun **handen wassen**
9. De snoeren van keukenapparaten hangen niet los.

De leeftijden in bovenstaande regels is een richtlijn, de leidster kan anders besluiten als hij/zij de inschatting maakt dat een kind iets wel of nog niet kan. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een kind van 6 jaar nog niet voldoende met een scherp mes kan omgaan of een kind van 5 jaar die dit wel al kan. Een leidster kan dan besluiten om het kind met kindermesje te laten snijden.

Het Vondelpark

Er wordt regelmatig met kinderen van de bso **naar het Vondelpark** gegaan, dit kan met de hele groep tegelijk of met een klein groepje kinderen. In het Vondelpark is een speeltuin met een pierenbadje. Dit is een openbare gelegenheid en wordt door de gemeente onderhouden. Leidsters dienen zich altijd bewust te zijn van de risico's in het park en dienen afwegingen te maken bij onveilige situaties die zich in het park voor doen.

Bij het spelen in het park moeten alle kinderen een shirtje/jasje/hesje van de bso aan. Kinderen van 10 jaar en ouder hoeven geen shirtje/jasje/ hesje aan maar moeten wel een armbandje met het telefoonnummer van de bso om.

Jonge kinderen, van 4 en 5 jaar spelen onder toezicht. Kinderen van 6 jaar en ouder mogen met elkaar spelen en de leidsters houden toezicht houden vanaf een afstandje en door regelmatig langs te lopen. De kinderen moeten binnen het hek rond het pierenbadje blijven. De leidster spreekt dit met de kinderen af en kan deze afspraak herhalen tijdens het spelen. Als er nieuwe kinderen mee gaan naar het park dan wordt deze regel met het nieuwe kind besproken en uitgelegd.

Eén leidster mag met maximaal 5 kinderen alleen naar het park gaan. Als er meer dan 5 kinderen naar het park gaan dan dient er altijd ondersteuning mee te gaan, bijvoorbeeld een stagiaire, vrijwilliger of medewerker van het Kinderkookkafé.

Bij het spelen in het park wordt er rekening gehouden met de samenstelling van de groep. Hiermee wordt de leeftijden van de kinderen en het gedrag van de kinderen bedoeld. Voordat er naar het park gegaan wordt, wordt er in overleg gekeken naar welke begeleiding noodzakelijk is om de groep op de juiste manier te begeleiden.

De leidster die naar het park gaat neemt altijd de bso mobiel, de EHBO tas en een lijst met de namen van de kinderen die aanwezig zijn in het park en de telefoonnummers van de ouders mee.

Rond 17.00 uur vertrekt de groep naar de BSO. Op warme zomerdagen kunnen leidsters ervoor kiezen om langer in het park te blijven.

Als de hele groep naar het park is wordt er op het bord voor de ouders die hun kind komen ophalen opgeschreven dat wij naar het park zijn. Ook wordt het mobiele nummer op het bord geschreven. Ouders dienen bij het ophalen uit het park altijd een leidster in te lichten dat zij hun kind hebben opgehaald. Hier worden ouders in de huisregels op gewezen.

Afspraken voor het spelen in het Vondelpark:

- De leidsters weten waar alle kinderen spelen
- Er is toezicht op kinderen van 4 en 5 jaar
- Kinderen vanaf 6 jaar mogen zelfstandig spelen, de leidsters weten waar de kinderen spelen en houden toezicht door in de buurt van de kinderen te zijn en regelmatig langs te lopen
- Kinderen hebben BSO shirts/jasjes aan
- Kinderen van 10 jaar of ouder hebben een armbandje met het telefoonnummer van de bso om
- De leidsters hebben een lijstje met de namen van de kinderen die mee zijn naar het park bij zich en houden hierop bij als kinderen zijn opgehaald
- De leidsters hebben een lijst met telefoonnummers van de ouders bij zich

- Kinderen mogen niet op (de uit takken bestaande) omheining lopen
- Kinderen mogen niet in bomen klimmen
- Bij het spelen in het pierenbadje is er altijd direct toezicht en houden kinderen hun BSO shirtje aan
- Kinderen houden schoenen aan (ook bij het spelen in de zandbak), in verband met verwonding aan zwerfafval, glas en scherpe voorwerpen.
- Leidsters herhalen regelmatig afspraken aan kinderen.

4. Waarborgen veiligheidsbeleid

Elke twee weken is er een werkoverleg waarbij het team en de leidinggevende van de bso aanwezig is. Op de agenda van het werkoverleg is veiligheid een vast agendapunt. Tijdens de bespreking hiervan wordt het team gevraagd of er ongevallen zijn voorgekomen en of zich onveilige situaties hebben voorgedaan. Ook wordt de actielijst doorgenomen.

Op het kantoor hangt een actielijst waarop wordt bijgehouden of er iets stuk is en een onveilige situatie kan veroorzaken en gemaakt moet worden. Op de actielijst wordt genoteerd wie de melding doet, wanneer en welke vervolgactie hierop volgt.

Als zich een ongeval heeft voorgedaan wordt een ongevallenregistratie formulier ingevuld. Deze wordt met het werkoverleg besproken. Als het een ernstig ongeval betreft wordt er indien nodig een extra werkoverleg ingelast zodat het team de situatie kan bespreken en er een plan van aanpak kan worden opgesteld. Bij het opstellen van een plan van aanpak naar aanleiding van een ongeval of gevaarlijke situaties wordt er besproken of de situatie voorkomen had kunnen worden en wat voor acties hieraan bij kunnen dragen. Bijvoorbeeld een kind is weggelopen vanaf de buitenruimte van de bso. Uit de evaluatie blijkt dat het kind zelf het hek open heeft gedaan en er op dat moment geen direct toezicht van de leidsters was. Een plan van aanpak is dan het verhogen van het handvat van het hek zodat kinderen hier niet bij kunnen, een bordje op het hek plaatsen zodat ouders het hek achter zich sluiten en zorgen dat er een leidster toezicht heeft op kinderen die buiten spelen.

In het geval van een gevaarlijke situatie is het belangrijk dat deze wordt herkend door de leidsters zodat een ongeval kan worden voorkomen. Bijvoorbeeld: het lopen van een dagelijkse veiligheidsrondje dat bedacht is omdat er gevaarlijke materialen in de buitenruimte kunnen liggen waar de kinderen zich aan kunnen verwonden. Denk aan, glaszerven, sigaretten peuken, brandnetels of afval.

Elk jaar wordt het veiligheidsbeleid, protocol en plan van aanpak geëvalueerd en gekeken of deze nog up-to-date is. Wijzigingen en werkafspraken die uit een werkoverleg voortkomen worden in het beleid opgenomen.

Bijlage 1

Detail beschrijving Grensoverschrijdend gedrag

Voor zover grensoverschrijdend gedrag valt onder de wet/meldcode “kinder mishandeling en huiselijk geweld” conformeren wij ons daaraan. Om dit onderwerp specifieker te benaderen hebben wij hetgeen hieronder uitgewerkt.

Wij wijzen alle vormen van grensoverschrijdend gedrag af. Wij willen grensoverschrijdend gedrag voorkomen en indien nodig aanpakken.

Onderstaande is mede gebaseerd op de Wet bescherming persoonsgegevens, de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het Protocol kindermishandeling.

INLEIDING

Ook binnen de kinderopvang wordt grensoverschrijdend gedrag door kinderen, ouders of medewerkers gesignaleerd. Hoe zijn aan vormen van ongewenst gedrag grenzen te stellen?

Eenzijds door afspraken te maken en gedragsregels op te stellen. Anderzijds door elkaar aan te spreken of melding te doen bij leidinggevende of vertrouwenspersoon wanneer grensoverschrijdend gedrag geconstateerd wordt.

De gedragsregels moeten zorgen voor een prettig klimaat binnen de kinderopvang. Openheid en respect voor elkaar moeten hoog in het vaandel staan en het moet duidelijk zijn dat voor machtsmisbruik, ongewenste intimiteiten, pesten en dergelijke geen plaats is. De buitenschoolse opvang moet immers een veilige plek zijn voor allen die er vertoeven.

Elkaar aanspreken of melding maken van grensoverschrijdend gedrag moet ervoor zorgen dat dit gedrag aangepakt wordt en in de toekomst wordt voorkomen. Gestreefd wordt naar een cultuur waarin het normaal is zowel positieve als negatieve feedback te geven.

WAT IS GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG?

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: “elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen.

Het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke agressie zoals slaan, schoppen, krabben, bijten of te weinig voeding, aandacht of verzorging)
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie zoals dreigen, schreeuwen, schelden, pesten, stelselmatig negeren etc.)
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting)
- Vernieling van eigendommen van een ander en / of het zonder toestemming betreden van de binnen- en buitenruimten van het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.
- Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of geen grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen :

- kind en kind
- ouder / verzorger en kind en vice versa
- medewerker (inclusief vrijwilligers) en kind en vice versa
- medewerker en medewerker en vice versa
- ouder en medewerker en vice versa

Aanpassing definitie kindermishandeling uit: Wet op de jeugdzorg Art. 1 geldend op 04-04-2011

STAPPEN BIJ GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

- Vermoeden: Inschatten van de situatie. Probeer vanaf het eerste moment van constateren vast te leggen wat voor grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd. Wat is er gebeurd, wanneer is het gebeurd, wie waren erbij, wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag etc. Houd het op feiten, trek niet direct conclusies.
- Bespreekbaar maken: Spreek indien mogelijk meteen na constatering het kind, de ouder of de medewerker die het grensoverschrijdend gedrag vertoont aan op dit gedrag. Probeer door middel van gesprekken ervoor te zorgen dat het gedrag van de ander verbetert.
- Overleg: Hulp of advies vragen. Bij onvoldoende resultaat of als het een ernstigere vorm van grensoverschrijdend gedrag betreft schakel dan zo spoedig mogelijk de vertrouwenspersoon

VERTROUWENSPERSOON

Alle vragen of klachten over grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling of tussen ouders en kinderen kunnen voorgelegd worden aan de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon probeert de vragen en klachten zelf af te handelen. Hij schakelt indien nodig andere instanties of personen in.

Bij ernstige vormen van grensoverschrijdend gedrag worden bij minderjarigen de ouders of verzorgers op de hoogte gebracht. Als er sprake is van strafbare feiten zal de politie ingeschakeld worden.

VERDELING VERANTWOORDELIJKHEDEN

Binnen de buitenschoolse opvang zijn de verantwoordelijkheden als volgt verdeeld:

DIRECTIE, BESTUUR, LEIDINGGEVENDE:

- Opnemen van het protocol grensoverschrijdend gedrag in het beleid van de organisatie.
- Informeren van ouders, medewerkers en kinderen over dit protocol.
- Ervoor zorgen dat alle medewerkers handelen volgens het protocol.
- Ervoor zorgen dat de medewerkers voldoende deskundig zijn om grensoverschrijdend gedrag signaleren en aan te pakken.
- De aanstelling van een interne vertrouwenspersoon.
- De aanstelling van een externe vertrouwenspersoon.
- Aansluiting bij een klachtencommissie.
- Faciliteren van de vertrouwenspersoon in geld, tijd en scholing.
- Ervoor zorgen dat de aandacht voor grensoverschrijdend gedrag continu geborgd wordt.

VERTROUWENSPERSOON

- Herkennen van signalen van grensoverschrijdend gedrag
- Beantwoorden van vragen van ouders, medewerkers en kinderen over dit protocol.
- Aanspreekfiguur zijn bij grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling en tussen ouders en kinderen.
- Overleg plegen met personen die grensoverschrijdend handelen of grensoverschrijdend gedrag constateren.
- Vertrouwelijk en met respect voor alle personen om te gaan met de informatie die hij/zij krijgt.
- Vastleggen welk grensoverschrijdend gedrag door wie wanneer is geconstateerd.
- Indien gewenst overleggen met andere beroepskrachten, Veilig Thuis of het SHG.
- Doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon bij grensoverschrijdend gedrag tussen medewerker en kind, tussen medewerkers onderling of tussen ouder en medewerker.
- Alert blijven op het welzijn van het slachtoffer.
- Evalueren van afhandeling aanpak grensoverschrijdend gedrag

- Periodiek bijstellen van dit protocol op basis van de evaluatie.
- De directie en het bestuur jaarlijks op de hoogte te houden van door hem/haar uitgevoerde activiteiten